

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ (ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ)
НА ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

ДЛЯ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ
БАКАЛАВР НАПРЯМКУ ПІДГОТОВКИ
242 ТУРИЗМ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи
Протокол № 1 від "28" серпня 2020 р.

СХВАЛЕНО

Навчально-методичною радою
ПВНЗ УКД
Протокол №__ від "__" ____ 20__р.

Івано-Франківськ - 2020

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, протокол № 1 від "28" серпня 2020 р.

Завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Горішевський П.А.

Обговорено і рекомендовано до затвердження науково-методичною комісією (НМК) факультету суспільних та прикладних наук ПВНЗ УЖД, протокол №__ від "__" _____20_ р.

Голова НМК _____

Рецензент _____

Методичні рекомендації по проходженню практики виробничої (організаційної) для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр напрямку підготовки 242 Туризм / Уклад.: Жирак Л. М. та Кравчук Р. С. викладачі кафедри туризму та готельно-ресторанної справи факультету суспільних та прикладних наук ПВНЗ УЖД, 2020 – 27 с.

Зміст

Вступ.....	4
1. Мета і завдання практики.....	4
2. Керівництво практикою та контроль за її проходженням.....	6
3. Графік проходження практики	8
4. Основні дані, які повинні відображатися у звіті.....	9
5. Зміст звіту по практиці.....	10
6. Робота на туристичному підприємстві.....	10
7. Список літератури.....	11
8. Індивідуальне завдання.....	13
9. Вимоги до звіту.....	13
10. Критерії оцінювання практики.....	14
11. Додатки.....	17

Вступ

Виробнича практика є складовою частиною навчального процесу підготовки висококваліфікованих фахівців і базується на спеціальних теоретичних дисциплінах та придбанні студентами вмінь та навичок практичної роботи.

Відповідальність за організацію і здійснення практичної підготовки студентів покладено безпосередньо на керівників вищих навчальних закладів. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практики забезпечують відповідні кафедри. Загальну організацію практики студентів і контроль за її проведенням здійснює керівник практики. Важливим питанням у практичній підготовці майбутніх фахівців є забезпечення її неперервності та послідовності у набутті необхідного обсягу практичних знань, умінь і навичок відповідно до кваліфікаційного рівня «Бакалавр».

Практична підготовка організовується відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми підготовки ступеня вищої освіти «Бакалавр», за спеціальністю 242 «Туризм».

Практику виробничу студенти проходять на діючих туристичних підприємствах різних форм власності.

Місце проходження практики, тобто базу практики, студент може обрати самостійно (з дозволу ВНЗ), в окремих випадках його може встановити ВНЗ. Між ВНЗ та базою практики має бути укладено договір на проведення практики за формою, визначеною Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 08.04.93 р. № 93.

Під час проходження практики за наявності вакантних місць, студентів може бути зараховано на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики.

Студенти, які успішно відпрацювали завдання практики виробничої (організаційної), складають підсумковий контроль.

1. Мета і завдання практики

Практична підготовка є невід'ємною складовою навчального процесу. Під час проходження практики студенти ознайомлюються безпосередньо на підприємствах із виробничим процесом та здобувають первинний практичний досвід, що має велике значення у підготовці конкурентоспроможних фахівців для закладів туристичної сфери усіх форм власності

відповідно до професійного призначення «Бакалавр». Під час виробничої практики студент має можливість закріпити отримані під час навчання знання, отримати практичні навички роботи в туристичній фірмі, з допомогою керівника практики на туристичній фірмі спробувати себе в ролі менеджера туризму, працювати з клієнтами, підбирати тури тощо.

При виборі баз практики визначаються сучасні підприємства будь-якої форми власності, які застосовують передові форми і методи організації виробничої діяльності, мають високий рівень економічної діяльності, активно працюють на ринку туристичних послуг.

Підприємства, установи організації, які використовуються як бази практики, повинні відповідати наступним умовам: забезпечення виконання студентом програми практики; наявність структур, що відповідають спеціальності (спеціалізації, напряму підготовки) за яким здійснюється підготовка фахівців; можливість кваліфікованого керівництва практикою студентів; можливість надання студентам під час практики робочих місць.

У цих закладах повинні впроваджуватися прогресивні технології виробництва, організації праці та управління, працювати висококваліфіковані фахівці, які здатні створити відповідні умови студентам у здобутті професійних вмінь та навичок. З базами практики завчасно заключаються договори.

Головною *метою* виробничої практики студентів, які здобувають ОКР «Бакалавр» із спеціальності 242 «Туризм» є систематизувати, поглибити й закріпити теоретичні знання студентів зі спеціальних дисциплін, оволодіти практичними навичками та уміннями, що пов'язані із організацією і технологією надання послуг на туристичних підприємствах. В процесі практики студент повинен одержати достатній обсяг практичних знань і умінь.

Основними *завданнями* практичної підготовки студентів є набуття умінь та навичок щодо:

- ознайомлення з основними напрямками та результатами діяльності туристичного підприємства;
- вивчення: організаційно-правової форми туристичного підприємства в сучасних умовах, досвід його адаптації до роботи в ринкових умовах;
- менеджмент та маркетинг туристичного підприємства;
- оволодіння основними підходами, методами та принципами підбору турів для потенційних туристів.
- виявлення взаємодії туристичного підприємства з виробниками туристичних послуг, договірні відносини;

- обслуговування клієнтів туристичної фірми, технологія реалізації туристичного продукту.

Під час проходження практики у студентів формуються навички та вміння щодо організації діяльності туристичної фірми та роботи менеджера туристичної фірми.

2. Керівництво практикою та контроль за її проходженням

З метою організації та забезпечення проходження студентами виробничої (організаційної) практики призначається керівник від вищого навчального закладу та від підприємства – бази практики.

Керівництво практикою від вищого навчального закладу

До керівництва виробничою (організаційною) практикою студентів залучаються досвідчені викладачі кафедри, які в тісному контакті з керівництвом бази практики забезпечують якісне виконання програми практики.

У обов'язки керівників практики від вищого навчального закладу входять:

- оцінка стану та відповідності баз практики основним вимогам та їх готовності для прийняття студентів;
- забезпечити проведення всіх організаційних заходів перед відбуттям студентів на практику: підготовку проєкту наказу, інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програми, щоденник, методичні рекомендації та інші, перелік яких встановлює навчальний відділ вищого навчального закладу);
- повідомити студентам про систему звітності з практики, а саме: подання письмового звіту, підготовка доповіді, повідомлення, виступу тощо;
- регулярне проведення консультацій для студентів на кафедрі згідно з графіком;
- контроль за дотриманням термінів виконання програмних завдань практики і написання звітів;
- перевірка звітів практики і їх допуск до захисту;
- участь у роботі комісій щодо захисту практики, які створюються на цей період на кафедрі;
- підготовка і подання завідувачу кафедри, завідувачу відділом практики письмового звіту про проходження практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практичної підготовки студентів для розгляду на засіданні кафедри.

Керівництво практикою від підприємства - бази практики

Керівництво студентами-практикантами на робочих місцях здійснюється кваліфікованими спеціалістами, призначеними наказом про прийняття студентів на практику.

У обов'язки керівників практики від бази практики входить:

- організація робочого місця і створення необхідних умов для проходження практики згідно з графіком;
- надання студентам необхідної звітної документації, нормативних та інших матеріалів;
- контроль виконання індивідуальних завдань та програми практики в цілому;
- відгук та оцінка роботи студента на практиці.

Студенти під час проходження практики зобов'язані:

- до початку практики отримати консультацію щодо оформлення всіх–необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою–практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно скласти та захистити звіт з практики, отримавши–диференційовану оцінку із занесенням у відомість та індивідуальний навчальний план студента.

У процесі проходження практики за її ходом здійснюється контроль. Метою цього контролю є виявлення та усунення недоліків, надання практичної допомоги студентам з виконання програми практики, підвищення ефективності її проходження. Тривалість робочого часу студентів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України і складає від 16 до 18 років – 36 годин на тиждень (ст. 51 із змінами, внесеними Законами № 871-12 від 20.03.91, № 3610-12 від 17.11.93, № 263/95 ВР від 05.07.95), від 18 років і старше – не більше 40 годин на тиждень (ст. 50 в редакції Закону № 871-12 від 20.03.91, із змінами, внесеними Законом № 3610-12 від 17.11.93).

Зміст практики виробничої визначається освітньо-кваліфікаційною характеристикою та освітньо-професійною програмою підготовки ступеня вищої освіти «Бакалавр», за спеціальністю 242 «Туризм».

Відповідно до навчального плану ступеня «Бакалавр» для студентів напряму підготовки 242 «Туризм» облік відвідування студентів веде керівник практики від підприємства.

Перевірка виконання програми практики проводиться у формі поточного і підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється керівниками практики від вищого навчального закладу і підприємства стосовно кожного студента на підставі щоденника виробничої (організаційної) практики і зібраних матеріалів відповідно до програми практики.

Для підвищення дієвості поточного контролю та ритмічності роботи практиканти повинні регулярно заповнювати щоденник практики. У щоденнику повинна відображатися виконана робота. Щоденник підписують керівники практики від вищого навчального закладу і підприємства.

Зміст, кількість та обсяг практичного матеріалу, що збирається студентом під час виробничої практики, повинні відповідати затвердженій програмі практики та погоджуватися з керівниками практики. Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вищим навчальним закладом. Студент, який востаннє отримав негативну оцінку по практиці в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

3. Графік проходження практики

Робота студентів з виконання завдань практики проходить згідно з графіком (табл.1).

Таблиця 1

План практики

№ з/п	Зміст роботи	Кількість робочих днів
1	Характеристика туристичного підприємства. Напрямки діяльності туристичної фірми. Менеджмент і маркетинг туристичного підприємства.	
2	Підбір туру для потенційного клієнта.	
3	Договірні відносини туристичної фірми.	
4	Обслуговування клієнтів туристичної фірми. Післяпродажне обслуговування.	
	Всього	

4. Основні дані, які повинні відображатися у звіті

Ознайомлення з основними засновницькими документами туристичного підприємства, з комплексом послуг та напрямками діяльності туристичної фірми. Ознайомлення з правовим регулюванням діяльності турфірми.

Ознайомлення з посадовою інструкцією менеджера туристичної фірми.

Підбір туру для потенційного туриста.

Оформлення заявки. Документальний супровід. Договірні відносини туристичної фірми. Інформаційний лист туру. Післяпродажне обслуговування.

5. Зміст звіту по практиці

• Базова характеристика туристичного підприємства:

- назва, місце розташування фірми, її реквізити; ліцензія на здійснення туристичної діяльності; рік утворення та форма власності.

- основні напрямки діяльності туристичного підприємства, чим займається туристична фірма, на яку вікову категорію туристів розрахована діяльність, з якими операторами працює, яку тури продає тощо; інформаційні технології в туристській діяльності; рекламна діяльність турфірми; участь туристичної фірми в туристичних ярмарках, виставках тощо.

• Підбір туру для потенційного клієнта:

- підбір туру для клієнта в обрану країну (вибір готелю, типу харчування, транспортне забезпечення туру, логістика туру, інформаційне забезпечення туру, оформлення заявки туру, інформаційний лист туру).

• Договірні відносини туристичного підприємства:

- види договірних відносин туристичної фірми (агентський договір, ваучер, договір на туристичне обслуговування). Оформлення договору.

6. Робота студента на туристичному підприємстві

Перед проведенням практики виробничої (організаційної) студенти проходять вступний і первинний інструктажі з охорони праці та змісту програми практики.

Після прибуття на базу практики студенти подають керівнику туристичного підприємства направлення.

Керівник закладу призначає керівника практики, який повинен ознайомитися з програмою практики, затвердити календарно-тематичний план, за необхідності - скласти графік проходження практики, провести вступний інструктаж на робочому місці, надати допомогу у проведенні

ознайомлюючої екскурсії по туристичному підприємству, а також, за потреби, допомогти у вирішенні побутових питань.

На виробничій (організаційній) практиці студенти виконують професійні обов'язки фахівців відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики «Бакалавра» за спеціальністю 242 «Туризм» на посадах:

- менеджер туризму;
- помічник менеджера туризму;
- консультант з подорожей.

7. Список літератури

Основна:

1. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2004. – 288 с.

2. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг К.: Альтерпрес, 2002. - 436 с.

3. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. - 335 с.

4. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : [підруч.] / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2008. – 661 с.

5. Михайліченко Г.І. Практика організації туристичних подорожей: Навч. посіб./ Г.І. Михайліченко . - К.: КНТЕУ, 2003. - 156 с.

6. Пазенок В.С. Філософія туризму // Туризм у ХХІ столітті. Матеріали міжнародної конференції. - К., 2002.

7. Попович М. В. Туризм як феномен культури. Всеукраїнський круглий стіл "Філософія туризму". К., 2002.

8. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні / за ред. В.К. Федорченко. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 635 с.

9. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва .- Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 344 с.

10. Смолій В.А., Федорченко В.К., Цибух В.І. Енциклопедичний словник- довідник з туризму. За загальною ред. В.К. Федорченка - К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. - 372 с.

11. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник /За заг. Ред. В.Ф. Орлова. –К.: Грамота, 2006. – 246 с.

12. Фастовець О.О. Організація транспортних подорожей і перевезень: Навч. посібник/ О.О. Фастовець; Федерація Профспілок України; Інститут туризму. - К.: Музична Україна, 2003. - 190 с.

13. Федорченко В.К. Уніфіковані технології готельних послуг: навчальний посібник / За ред. проф. В.К. Федорченка; Л.К. Лук'янова, Т.Т. Дорошенко, І.М. Мініч. - К.: Вища школа, 2001.-237 с.

14. Школа І.М. Менеджмент туристичної індустрії: навчальний посібник / За ред. проф. І.М.Школи. - Чернівці: ЧТЕІКНТЕУ, 2003. - 662 с

Ресурси мережі Internet:

15. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO World Tourism Organization) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.world-tourism.org>.

16. Офіційний сайт Державної прикордонної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pvu.org.ua>. - 2011.

17. Офіційний сайт Державного агентства України з туризму та курортів [Електронний ресурс]. - Режим хдоступу: <http://www.tourism.org.ua>. - 2011.

18. Український туристичний портал. - Режим доступу: <http://www.turkraina.info.news>.

19. Сайт інформаційного центру Україна-2012 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.Ukraine2012.gov.ua>. -2011.

7. Правила ведення і оформлення щоденника

1. Щоденник є основним документом студента під час проходження практики.

2. Для студента, який проходить практику за межами міста у якому знаходиться ВНЗ, щоденник є також посвідченням для відрядження, яке підтверджує продовження перебування студента на практиці.

3. Під час проходження практики студент щоденно коротко повинен записувати у щоденник все, що ним зроблено за день для виконання календарного графіка проходження практики. Ретельні записи ведуться у робочих зошитах (звітах), які є продовженням щоденника.

4. По закінченню практики щоденник зі звітом повинен бути представлений керівнику практики на підприємстві, який складає відгук (характеристику) на студента та підписує його.

5. Оформлений щоденник зі звітом та характеристикою студент повинен здати на кафедру на перевірку.

6. Без заповненого щоденника, практика не зараховується.

8. Індивідуальне завдання

Під час проходження практики студент повинен виконати індивідуальне завдання.

Тематика індивідуальних завдань на період проходження практики

1. Підібрати та запропонувати тур для двох осіб, яка бажає відпочити в Туреччині на серпень 2020 року на 7 днів.
2. Визначити та обґрунтувати вибір курорту та готель.
3. Порадити туристам екскурсійні маршрути неподалік місця відпочинку, які варто відвідати в Туреччині.
4. Оформити відповідні договори, заявку та інформаційний листок туриста.

9. Вимоги до звіту

Звіт із практики повинен оформлятися за вимогами, які установлює вищий навчальний заклад, з обов'язковим урахуванням Єдиного стандарту конструкторської документації (ЄСКД).

Титульна сторінка звіту оформляється відповідно до ЄСКД і містить таку інформацію:

- назва навчального закладу, його підпорядкованість;
- назва документа;
- місце проходження практики;
- група та спеціальність;
- прізвище, ім'я та по батькові студента;
- прізвище, ім'я та по батькові керівника практики від навчального закладу;
- назва міста і рік.

У звіті висвітлюються питання програми практики за розділами стосовно бази практики. Кожний розділ звіту необхідно відокремити один від одного, також має бути коротко та конкретно описано роботу, виконану особисто студентом.

У звітах не повинно бути дослівного переписування матеріалу з підручників без баз практики, а також цитування літературних джерел. У тексті звіту студент повинен обґрунтувати різноманітні факти, що мають місце па базі практики, посилатися на нормативні документи.

Додатки з практики має бути пронумеровано, потрібно також зазначити їх перелік.

Звіт повинен містити такі розділи:

- загальні відомості про базу практики та керівників практики;
- описання виконаної роботи, згідно з програмою практики;
- висновки та пропозиції;
- список літератури;
- перелік додатків;
- оформлений щоденник;
- індивідуальне завдання;
- відгук керівника практики від закладу з печаткою;
- рецензія викладача.

Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші звіту необхідно прошити.

Звіт перевіряється та затверджується керівниками практики від бази та навчального закладу.

10. Критерії оцінювання практики

Під час оцінювання результатів практики враховуються такі показники:

- організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи студента-практиканта, його ініціативність і творчість;
- повнота виконання програми практики та ведення щоденника;
- якість оформлення документації;
- своєчасність здачі документації;
- відповіді студента на поставлені запитання під час захисту звіту.

Диференційований залік з практики приймається комісією, яка призначається завідувачем кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Критерії оцінювання практики

№	Вид контролю	Бали	Критерії оцінювання за бальною шкалою
1	Виконання завдань практики	50	
1.1.	Оформлення щоденника	0-30	30 балів - згідно вимог методичних рекомендацій
			20 балів - із незначними порушеннями методичних рекомендацій

			10 балів - із грубими порушеннями методичних рекомендацій
1.2.	Самостійна та індивідуальна робота, пропозиції щодо покращення діяльності підприємства	0-20	20 балів - висновки та пропозиції обґрунтовані, суттєві, самостійні, індивідуальне завдання виконане на високому рівні
			15 балів - висновки та пропозиції не достатньо обґрунтовані, індивідуальне завдання виконане на середньому рівні
			0 балів - висновки та пропозиції не впливають із опрацьованого матеріалу бази практики, відсутнє індивідуальне завдання
2	Відвідування бази практики	0-15	15 балів - систематизоване, згідно графіку, без пропусків
			10 балів - із частковим відхиленням графіку, із відпрацюванням пропусків по поважним причинам
			5 балів - із порушенням графіку, із допусканням пропусків без поважних причин
3	Виступ з доповіддю на захисті практики	0-20	20 балів - висока якість доповіді та високий рівень виступу
			10 балів - недостатня якість доповіді із поверхневим викладом
			5 балів - поверхневий виклад доповіді із грубими помилками
4	Відповіді на запитання на захисті практики	15	15 балів - надає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання
			10 балів – надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання
			0 – неспроможний надати відповіді на поставлені питання
	Загальна сума балів	100	

Щоденник з практики передається для зберігання кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Загальні підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, оформляються протоколом, який затверджується завідувачем кафедри та подаються у тижневий строк після здачі диференційного заліку в деканат Університету Короля Данила.

Критерії оцінювання знань студентів

Диференційований залік з практики оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
83-89 балів	4 «дуже добре»	B
76-82 балів	4 «добре»	C
68-75 бали	3 «задовільно»	D
60-67 бали	3 «достатньо»	E
35-59 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

11. Додатки

Додаток А

ОСНОВНІ УМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Студент має право:

1.1. Студенти мають право сумісно з керівником практики визначити час та заклад, у якому буде проходити практика.

1.2. Одержати документи, необхідні для проходження практики.

1.3. Одержати індивідуальне завдання, узгоджене з керівником практики.

Студент повинен:

1.1. Студент, до від'їзду на практику, повинен одержати інструктаж керівника практики та: оформлений щоденник; індивідуальні завдання по практиці; направлення на практику.

1.2. Студент, який прибув на підприємство повинен надати керівнику від підприємства щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки та пожежної профілактиці, ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації обладнання та обговорити план проходження практики.

1.3. Під час практики студент зобов'язаний строго дотримуватися правила внутрішнього розпорядку підприємства. Про всі випадки відлучення зі свого робочого місця практикант повинен повідомляти керівника практики від підприємства.

1.4. Звіт з практики складається студентом у відповідності з календарним графіком проходження практики та додатковими вказівками керівника з практики від підприємства.

1.5. Практика студента оцінюється по 100 бальній системі.

1.6. Студент, який не виконав вимоги практики, та одержав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку при захисті звіту, буде направлений повторно на практику у період канікул.

ІНСТРУКЦІЯ З ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ СТУДЕНТА ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Студент:

- до початку практики у закладі проходить інструктаж з техніки безпеки на кафедрі туризму та готельно-ресторанної справи після одержання інформації розписується у журналі з вказівкою дати;
- у перший день прибуття на місце проходження практики проходить інструктаж на робочому місці, про що робить відповідний запис у щоденнику;

На робочому місці студент:

- по дорозі до місця проходження практики і назад додержується правил дорожньої безпеки та правила поведінки у громадських місцях;
- додержується встановленого графіку роботи на виробництві;
- при виконанні завдань, що входять у програму практики, на підприємстві дотримується правил і норм з охорони праці, протипожежного захисту, виробничої санітарії та особистої гігієни.

У випадку поганого самопочуття студент звертається за допомогою в медичний пункт, доповідає про своє самопочуття керівників практики.

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
Факультет суспільних та прикладних наук
Кафедра Туризму та готельно-ресторанної справи**

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ
ВИРОБНИЧОЇ (ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ)**

студента групи Т-____
спеціальності **242 «Туризм»**

(прізвище, ім'я, по батькові)

В _____

(назва бази практики)

з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

Керівник від вищого навчального закладу _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Керівник від бази практики _____

(підпис)

(посада, прізвище, ініціали)

Івано-Франківськ – 20__

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

База практики _____

Термін практики:
з «__»_____20__ р.
по «__»_____ 20__ р.

Керівник практики виробничої (організаційної)
від вищого навчального закладу _____
(прізвище, ініціали)

«__»_____20__ р. _____
(підпис)

Прибув на базу практики
Керівник практики від організації підприємства _____
(посада)

М.П. _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Вибув з бази практики
Керівник практики від організації підприємства _____
(посада)

М.П. _____
(підпис, прізвище, ініціали)

**Календарно-тематичний план
проходження практики виробничої (організаційної)**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Керівник практики від підприємства

(підпис) (ініціали, прізвище)
" ____ " _____ 20__ р.

Тематичний план

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		Усього	Практичні заняття	Самостійна робота
1	Розділ 1. Базова характеристика туристичного підприємства	25	20	5
2	Розділ 2. Професійні обов'язки менеджера туристичного підприємства	35	30	5
3	Розділ 3. Туристичні дестинації світу.	60	50	10
4.	Розділ 4. Інформаційні технології в роботі туристичної фірми.	60	50	10
Разом		180	150	30

Зразок відгуку керівника практики від підприємства

Характеристика на студента-практиканта

ПВНЗ Університету Короля Данила

Іванову Марію Федорівну

Іванова Марія Федорівна з 14 квітня по 10 травня 2020 року проходила (вид практики) практику в туристичній фірмі «Кей» м. Івано-Франківська.

У період проходження практики Іванова М.Ф. проявила себе як комунікабельна, дисциплінована, працелюбна, акуратна та старанна студенткапрактикантка.

За час проходження практики Іванова Марія Федорівна виявила достатні теоретичні знання. Практикантка належним чином виконувала наступні завдання: (перерахувати 3 – 5 завдань).

Календарний графік практики витримувався, програма практики виконана у повному обсязі. Порушення дисципліни під час проходження практики не було.

Звітні документи з проходження практики оформлені на належному рівні.

За результатами проходження практики студентка Іванова Марія Федорівна заслуговує (позитивної, високої) оцінки.

Назва бази практики
М.П.

ПІБ керівника
від підприємства

**Приклади оформлення списку літератури
згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні положення
та правила складання» з урахуванням правок
(код УКНД 01.140.40)**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	Книги
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автора	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три автора	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Украгропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марікультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжевського. Київ, 1998. 124 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с. Фауна України. В 40 т. Т. 36. Інфузорії. Вып. 1. Сукторії (<i>Ciliophora, Suctorea</i>) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.

Автор і перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга : учеб. пособие / пер.с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с. Брігхем Є. В. Основы фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
	Частина видання
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. <i>Кооперативні читання: 2013 рік</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.
Статті з продовжуючих та періодичних видань	Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. <i>Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка</i> . 2013. Вип. 148. С. 31–34. Масловська Л. Ц., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. <i>Агросвіт</i> . 2016. № 6. С. 23–28. Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. <i>Вісник ЖНАЕУ</i> . 2017. № 1, т. 2. С. 45–58. Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. <i>Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis</i> . 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.
	Електронні ресурси
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL:

	<p>ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11. 2017).</p>
Законодавчі документи	<p>Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017). Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).</p>
Періодичні видання	<p>Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i>. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna_ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017). Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i>. 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017). Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p>
Сторінки з веб-сайтів	<p>Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).</p>
	Інші документи
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	<p>Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017.9 листоп. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне</p>

	страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. <i>Все про бухгалтерський облік.</i> 2015. № 51. С. 21–42. Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. <i>Вища школа.</i> 2017. № 7. С. 106–107
Стандарти	ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація). СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)
Патенти	Комбайн рослинозбиральний універсальний : пат. 77937 Україна : МПК А01D 41/02, А01D 41/04, А01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5.
Авторські свідоцтва	А. с. 1417832 СССР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516 ; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.
Дисертації, автореферати дисертацій	Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с. Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).